

HØRINGSINNENSPILL – NOU 2013:9 ETT POLITI – RUSTET TIL Å MØTE FREMTIDENS UTFORDRINGER «POLITIANALYSEN 2012»

En tverrpolitisk arbeidsgruppe har jobbet frem et forslag til vedtak på bakgrunn av en innstilling og et vedtak i kommunestyret 120913.

Punktene til vedtak er de samme som rådmannens innstilling. Begrunnelsene for vedtakene er mer forankret i Bamble kommunes utfordringer, slik den tverrpolitiske arbeidsgruppen har sett det.

Forslag til vedtak;

- 1) Politiets lokale tilstedeværelse og tilgjengelighet, service og samarbeid med lokale aktører er av stor viktighet for publikum og andre offentlige etater i Bamble kommune.
- 2) Bamble kommune støtter utvalgets anbefaling om at politiet i fremtiden gis et mer spisset oppgavesett, som i hovedsak avgrenses til oppgaver direkte knyttet til politiets kjerneoppgaver, samt oppgaver som direkte understøtter løsning av disse (jf. Pkt. 11.5 i rapporten).
- 3) Politianalysen bør i større grad vurdere/analysere politiets bruk av materiell og utstyr knyttet til og løse kjerneoppgaver samt felles utnyttelse av offentlige ressurser.
- 4) Bamble kommune påpeker faren for at publikum kan miste tilliten til politiet dersom man opplever distansering. Særlig er dette knyttet til frykten for at mindre hendelser blir bortprioritert. Et lensmannskontor i kommunen er derfor høyt på prioriteringslista til kommunen.
- 5) Vi forventer at en strukturdebatt og avklaringer vedrørende valg av modell, kommer til nærmere utredning og høring når innholdet av politiets fremtidige arbeidsoppgaver er avklart.

Bakgrunn

Regjeringen nedsatte 8. november 2012 et utvalg for å analysere utfordringene i norsk politi. Analysen skulle peke på forslag til forbedringspunkter og tiltak for å legge til rette for bedre oppgaveløsning og mer effektiv ressursbruk i politiet. Analysen skulle leveres som en norsk offentlig utredning (NOU) innen juni 2013.

Utvalget la med dette frem sin utredning. Utvalget er samlet om utredningen og de anbefalinger som fremmes.

Vurderinger og begrunnelse for vedtak

Bamble kommunes høring vil i hovedtrekk konsentrere seg om politiets tjenesteutøving rettet mot publikum og andre offentlige etater, dvs den strukturelle delen av utredningen (rapporten, eller politianalysen). Den interne hierarkiske ledelsesstrukturen, og de mer tekniske sidene av politimessige oppgaveløsning, kvalitetsdelen, har kommunen ikke forutsetninger for å ha noen sterke meninger om. Imidlertid er kommunen på generell basis opptatt av at ledelsesstruktur og analyse- og kunnskapsbasert tjeneste (fremfor erfarings basert tjeneste), ikke må medføre en byråkratisering av politiet.

Kommunens primære interesse i politianalysen er politiets lokale tilstedeværelse og tilgjengelighet, service og samarbeid med lokale aktører. Rapporten avdekker dessverre at det er store variasjoner på hva man kan forvente avhengig av hvor man bor. Det er påfallende at man i 2013 har så store variasjoner av systemer og arbeidsmetoder innenfor samme etat. Rapporten er derfor et viktig innspill som bør gi et godt grunnlag for forbedring, og vil kunne bidra til å gjøre polititjenesten mer ensartet uavhengig hvor man bor.

Bamble kommunes innspill vil knytte seg til følgende forhold ved analysen;

- Lokal tilstedeværelse og samarbeid
- Overføring av arbeidsoppgaver til andre etater – rendyrking av polititjenesten

1) Lokal tilstedeværelse og samarbeid

Fra publikum etterlyses det mer synlig politi. Den patruljerende gående politimann synes å være historie. I rapporten fremheves det at tjenesten må styrkes på de steder og til de tider hvor kriminaliteten skjer. De behov publikum har for *synlig* politi er derfor ikke nødvendigvis i samsvar med *når* behovet for politi er størst.

Bamble kommune er bekymret for at kontakten med og tilliten til politiet svekkes, dersom kontakten mellom publikum og politiet og dets tjenester blir enda mer distansert enn den er i dag. Publikums opplevelse av trygghet må ikke undervurderes, selv om den ikke samsvarer med objektiv trygghet. Publikums opplevelse av nærhet kan ha betydning for folks vilje til å si fra om viktige hendelser som politiet er avhengig av i forbindelse med forebygging og etterforskning av kriminalitet. Politisk er det utfordrende å forsikre publikum om at det vil skje en styrking av polititjenesten når den lokale lensmann og det lokale kontoret med skiltet «Lensmannskontor», blir borte. Dette kan påvirke publikums tillit til hvorvidt politiet har tilstrekkelig kunnskap om lokale forhold. Frykten for at mindre hendelser på små steder som hæververk, mindre narkotikakriminalitet, pågående og truende håndverkere overfor eldre, blir bortprioritert, vil være reell.

I Bamble kommune ser vi store befolkningsendringer i løpet av året. I sommerhalvåret øker befolkningen betydelig, både på grunn av hyttegjestene og båtturistene. I tillegg er det et rikt kulturliv på grunn av de mange festivaler og konserter i Langesund. Dessuten er det nå åpnet en daglig fergeforbindelse mellom Langesund og Hirtshals. Dette medfører et mye større behov for et nær-politi i sommerhalvåret i Bamble, enn normalt i vinter-halvåret.

Bamble kommunes samarbeid med det lokale politi gjennom politiråd og SLT er viktige faktorer for at vi også i fremtiden skal jobbe med forebyggende og helsefremmende arbeid i alle ledd i kommunen. Bamble kommune forutsetter at disse samarbeidsarenaene vil fortsette som før.

Rapporten fremhever betydningen av lokal tilstedeværelse. Rapporten problematiserer imidlertid at dagens struktur hindrer effektiv tilstedeværelse til rett tid fordi tjenesten er for geografisk spredt, og utfører oppgaver som ligger utenfor det som beskrives som politiets kjerneoppgaver. Telemark fylke består av kommuner som er svært forskjellige gjelder størrelse og egenart, og har til dels store geografiske avstander. Grenlandsdistriktet omfatter flest innbyggere, og ca. 70 % av kriminaliteten skjer her. Dialog mellom kommunen og sentrale ledere i politiet er av stor betydning, og det

forventes at sentrale myndigheter lytter til de synspunkter kommunene har i forbindelse med omorganisering.

Når det gjelder valg av regionmodell (landet deles i 6 politidistrikt) kontra fylkesmodell eller mellommodell, er Bamble kommune opptatt av at avstanden mellom lokalmiljøet og ansvarlig beslutningstagere innen politiet ikke må bli for store. Valg av organisasjonsmodell vil komme, slik Bamble kommune ser det, som et naturlig valg når det klare innholdet av kjerneoppgaver er definert.

2) Overføring av arbeidsoppgaver til andre etater – rendyrking av polititjenesten

Bamble kommune er enig i at politiets fokus må knyttes til kjerneoppgaver som er beskrevet i rapportens boks 5.2 og 11.2. På den annen side blir ikke oppgavene borte, det er bare andre som skal utføre dem. Det antas lite realistisk å tro at oppgavene overføres, og at politiet samtidig får beholde ressursene knyttet til oppgavene. Imidlertid vil det medføre at polititjenesten kan prioriteres og utføre kjerneoppgaver, fremfor å bruke tid og krefter på forvaltningsoppgaver og sivil rettspleie.

De etater som får oppgavene må settes i stand til å utøve dem. Det vil kreve ressurser både til personell og til drift på samme måte som for politiet. Bamble kommune tiltrer derfor utvalgets anbefaling om at overføring av forvaltningsmessige og sivilrettslige oppgaver må utredes, også kostnadmessige, før endelig konklusjon treffes. Det må også foretas en kritisk vurdering av oppgaver som kan løses av andre, men hvor politiet pga oppgavens art fort vil komme i en bistandsrolle, og som det samlet sett vil være lite ressursparende å overføre. Bamble kommune kan imidlertid allerede nå gi sin tilslutning til de oppgaver utvalget bør bli i politiet, jfr. analysens vedlegg 3.

Til slutt bemerkes at utvalget også peker på et betydelig forbedringspotensial i politiet hva gjelder elektronisk publikumsservice. Bamble kommune er selvsagt innforstått med at dette blir mer og mer aktuelt i den offentlige forvaltning. Imidlertid er det viktig at de som ikke kan nyttiggjøre seg denne type tjenester, også skal tilbys en person å snakke med. Politiet må kunne tilby sine tjenester, selv om man ikke har tilgang til en pc.

Bamble kommune vil også gjøre oppmerksom på at planen er en sentraliseringsplan, vi vil derfor påpeke viktigheten av tilgjengelig politi som har muligheten til å komme raskt frem. Mennesker med nedsatt funksjonsevne vil i større grad enn andre ha vanskeligheter for å komme seg unna utfordrende situasjoner.

Tverrpolitisk arbeidsgruppe bestående av;

Hallgeir Kjeldal (Ap), Liv Bråthen Norheim (Ap), Mats Eirik E. Pettersen (Frp) og Unni Brekka Kiøsterud (H)

Langesund, den 230913

Unni Brekka Kiøsterud

For arbeidsgruppen (leder)